

5.9. Člověk a svět práce

Charakteristika oboru

Žáci by měli v hodinách světa práce získávat především základní pracovní návyky, dokázat správně naplánovat pracovní proces, jeho jednotlivé kroky a jejich odpovídající pořadí, zvolit vhodné nástroje a pracovní postupy, zvolit odpovídající materiál, suroviny. Velmi důležité je dodržování zásad bezpečnosti při práci a ochrany zdraví při práci, používání ochranných pomůcek, uspořádání pracovního místa, jeho udržování v pořádku, úklid pracovního místa, ošetření a vhodné uložení nástrojů.

Žáci by měly získat přehled o různých pracovních postupech, ale asi nejdůležitější je vytváření postojů – kladného vztahu k práci a úcty ke všem druhům práce. Téma svět práce je na 1.stupni realizován v předmětu pracovní činnosti ve všech ročnících. Na 2.stupni je zaveden volitelný předmět pěstitelské práce, příprava pokrmů. Od 6. do 9.ročníku je tématický okruh Svět práce realizován v předmětu Rodinná výchova v kombinaci s okruhem Člověk a zdraví.

5.9.1. Pracovní činnosti

Žáci by měli v hodinách pracovních činností získávat především základní pracovní návyky, dokázat správně naplánovat pracovní proces, jeho jednotlivé kroky a jejich odpovídající pořadí, zvolit vhodné nástroje a pracovní postupy, zvolit odpovídající materiál, suroviny. Velmi důležité je dodržování zásad bezpečnosti při práci a ochrany zdraví při práci, používání ochranných pomůcek, uspořádání pracovního místa, jeho udržování v pořádku, úklid pracovního místa, ošetření a vhodné uložení nástrojů.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni oboru pracovní činnosti

Kompetence k učení

Při práci s různými materiály nechává učitel prostor pro poznávání vlastností materiálů, vlastní postup práce a volbu vhodných pomůcek a nástrojů. V pěstitelských činnostech žáci samostatně nebo ve skupině pozorují přírodu, provádějí jednoduché pěstitelské pokusy a pozorování. Výsledky pokusů zpracovávají a dále využívají v ostatních předmětech, např. ve vlastivědě, přírodovědě, matematice. Zároveň slouží závěry pokusů k ověření vlastních odhadů. Žáci se učí samostatně nebo s pomocí učitele pracovat s návodem. Žáci vyhledávají v časopisech nebo v knihách návody na různé výrobky podle vlastního zájmu a na dané téma-lidové tradice, konstrukční činnosti, výrobky z textilu nebo přírodních materiálů.

Kompetence k řešení problémů

Žáci volí podle zadaného úkolu správné pomůcky. Učitel vede žáky k tomu, aby uměli správně vyjádřit a formulovat svůj problém, nebát se poradit s učitelem a se spolužáky. Žáci poznávají, že když se práce nepodaří je možné výrobek nějakým způsobem zlepšit. Učitel zadává úkoly v dostatečném časovém předstihu, aby měli žáci možnost si včas zajistit potřebný materiál a pomůcky.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k tomu, aby uměli vyjádřit své názory, zhodnotit práci svou i svých spolužáků, shrnout výsledky pozorování a pokusů. Při práci ve dvojicích nebo ve skupině vede žáky ke komunikaci mezi sebou. Učí žáky, jak si navzájem pomoci a poradit, navrhnout vhodnější postup nebo prostředky při práci.

Kompetence sociální a personální

Žáci pracují samostatně, ve dvojicích nebo v menších skupinách. V samostatné práci žáci uplatňují své schopnosti a manuální zručnost. Při práci ve dvojicích a ve skupinách vede učitel žáky k tomu, aby si uměli rovnoměrně a podle svých schopností rozdělit dílčí úkoly. Žáci se učí zodpovědně plnit práci vůči celému kolektivu, učí se hodnotit svoji práci i práci ostatních ve skupině, upevňují svoje sebevědomí. Poznávají, že svým výrobkem mohou udělat radost sobě nebo i někomu jinému.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky při práci v přírodě a s přírodninami k respektování životního prostředí a k šetrnému chování v přírodě. Vede žáky k otevřenosti, k upřímnosti, aby se nebáli zeptat, poradit si, nestyděli se za svoje chyby, vážili si sami sebe a respektovali i ostatní. Žáci se seznamují v průběhu celého roku s prvky lidových tradic a využívají je k výrobě různých ozdob a drobných dárků. Při všech činnostech se žáci učí dodržovat bezpečnostní předpisy, chránit svoje zdraví i zdraví ostatních, poskytnout první pomoc v případě úrazu

Kompetence pracovní

Učitel seznámí žáky se všemi pomůckami a nástroji, které budou žáci používat. Vede žáky k bezpečnému používání pomůcek a vyžaduje dodržování vymezených pravidel. Žáci se učí vážit si své práce a umět svůj výrobek využít, vážit si práce i ostatních, chovat se ohleduplně k majetku školy i ostatních občanů. Učitel dává prostor, jak využít pracovní schopnosti a dovednosti v běžném životě, případně v budoucím povolání

1. období – 1.-3. ročník

Výstupy	Obsah učiva	Poznámky	Průřezová témata
Vytváří různé předměty jednoduchými postupy z tradičních i netradičních materiálů	Práce s drobným materiálem Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, folie)	Při práci s lepidlem často mýt ruce, větrat, nejíst, nepít. Pozor na práci s ostrými předměty	6.1 hodnoty minulých generací
Pracuje podle slovního návodu a předlohy	Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce Lidové zvyky, tradice, řemesla	Modelování, válení, stlačování, přidávání, ubírání, stáčení, ohýbání, rytí, vtlačování tvořítek. Zdobení nastřiháváním, kresbou. S keramickou pecí manipuluje pouze učitel. Využití slámy, šustí, lýka Po práci dobře očistit a uložit použité nástroje	
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Konstrukční činnosti Stavebnice (plošné, prostorové) Práce podle předlohy, jednoduchého náčrtku, slovního návodu	Použití stavebnice Lego, Cheva, apod. Práce s kartonem (nábytek, plot, dům) Využití papírových obalů dřevěné stavebnice	
Provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování	Pěstitelské práce Sledovat změny v přírodě podle ročních období, sledovat změny počasí a umět je zaznamenat pomocí jednoduchých symbolů	Využití kalendáře přírody	6.5 základní podmínky života lidské aktivity, žádoucí návyky, aktivní ochrana prostředí
Zná základní druhy nářadí pro zpracování půdy a umí s nimi zacházet, Dodržuje bezpečnost při jejich používání Zná rozdíl mezi zeleninou a ovocem	Zná základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	Péče o nenáročné rostliny	
	Pěstování rostlin ze semen v místnosti (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)	Využití semen hrachu, čočky, řechy aj. Zelenina naťová, plodová, kořenová	
	Pěstování pokojových rostlin		
	Rostliny jedovaté Rostliny jako drogy Alergie		
Umí pojmenovat nábytek a spotřebiče v kuchyni	Příprava pokrmů Základní vybavení kuchyně	Člověk a zdraví	
Sestaví jednoduchý jídelníček. Zná různé způsoby uchovávání potravin	Výběr, nákup a skladování potravin		
Připraví tabuli pro jednoduché stolování Chová se vhodně při stolování	Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	Modelování Chování ve školní jídelně	
Dodržuje zásady bezpečnosti při manipulaci s jednoduchými spotřebiči	Technika v kuchyni – historie a význam		

2. období – 4.-5. ročník

Výstupy	Obsah učiva	Poznámky	Průřezová témata
Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pokusy a pozorování	Pěstitelské práce Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo		6.5 péče o nejbližší okolí
Ošetřuje a pěstuje dle zásad pokojové rostliny	Pěstování rostlin ze semen v místnosti a na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, zelenina aj.)		
Správně volí pomůcky, nástroje a náčiní	Pěstování pokojových rostlin.		
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Rostliny jedovaté. Rostliny jako drogy. Alergie.		
Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Konstrukční činnosti Stavebnice, plošné, prostorové, konstrukční	Použití stavebnice LEGO, SEVA atd.	6.1. důraz na spolupráci
Pracuje dle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Sestavování modelů	Práce s kartónem, krabičkami – stavba domů, ulic	
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	Práce s balícím a průhledným papírem – překreslení náčrtků	
Orientuje se v základním vybavení kuchyně	Příprava pokrmů Základní vybavení kuchyně	Bezpečnost při používání spotřebičů v kuchyni.	Člověk a zdraví – odpovědnost za své zdraví – jídelníček
Samostatně připraví jednoduchý pokrm	Nácvik výběru, nákupu a skladování potravin.	Bezpečnost při nákupu (přechod silnice, práce s penězi)	
Správně stoluje a zná pravidla společenského chování.	Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného chování.	Chování ve školní jídelně, nácvik úpravy stolu na školách v přírodě.	6.3 – odlišnosti ve stravování různých národů, překonávání stereotypů
Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje hygienu a bezpečnost práce, umí poskytnout první pomoc při úrazu v kuchyni.	Technika v kuchyni – historie a význam	Ukázka obrázků knih z historie.	
Vytváří různými prac. operacemi a postupy – uplatňuje vlastní představivost	Práce s drobným materiálem. Vlastností materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, folie)	Pozor na práci s nůžkami, nožem	6.4. Důraz na tradici a zakotvení v kulturním prostředí - tolerance
		Při práci s lepidlem – časté větrání.	
	Pracovní pomůcky, nástroje – funkce a využití.	Využití temperových barev, křídových barev.	6.5. sepětí předků s přírodou a přírodními materiály.
Volí vhodné prac. pomůcky, nástroje, náčiní vzhledem k použitému materiálu	Jednoduché prac. operace, postupy, organizace práce.	Řezání tvrdého kartonu – pomáhá učitel.	
		Uložení nebezpečných předmětů (kamenů, drátu) u učitele.	
Udržuje pořádek na prac. místě, dodržuje hygienu a bezpečnost práce, poskytne první pomoc při úrazu.	Lidové zvyky, tradice, řemesla.	S keramickou pecí pracuje pouze učitel.	

5.9.2. Pěstitelství

Předmět Pěstitelství se vyučuje jako volitelný předmět na II.stupni. Obvykle je v rozvrhu zařazen jedenkrát týdně po dvou hodinách. Žáci jsou vyučováni plně a probovanými učiteli a v závislosti na počtu žáků ve třídě jsou většinou děleni na dvě skupiny.

Předmět Pěstitelství svými formami výuky a vymezeným obsahem učiva využívá znalostí a dovedností získaných v praktickém životě nebo jiných předmětech. Zároveň umožňuje žákům získat vědomosti, pracovní dovednosti a návyky potřebné v běžném životě.

Žáci poznají vybrané zástupce rostlin, naučí se volit vhodné nástroje a nářadí při práci a osvojí si jednoduché pracovní postupy. Osvojí si zásady bezpečnosti a hygieny práce.

K práci je možné využít skleník i pozemek školy. Osvědčuje se i spolupráce s ekologickým střediskem Toulcův dvůr, který je umístěn v bezprostřední blízkosti školy.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu pěstitelství

Kompetence k učení

Žák vyhledává, třídí a propojuje informace, správně používá odbornou terminologii, samostatně pozoruje a porovnává získané informace, nalézá souvislosti

Učitel zařazuje metody, při kterých žáci docházejí sami k řešení a závěrům

- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě
- systematicky oceňuje u žáků snahu, vytrvalost, přesnost

Kompetence k řešení problémů

Žák hledá různá řešení problému a dokáže své řešení obhájit, postupně si zdokonaluje kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů úměrně ke svému věku, umí na internetu vyhledávat informace

Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů, zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování správnosti výsledku úlohy vzhledem k zadání
- podporuje u žáků samostatné uvažování a tvořivost při řešení problémových úloh

Kompetence komunikativní

Žák pracuje ve skupinách práce je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi umí formulovat své myšlenky v písemné i mluvené formě prezentuje svou práci, umí zhodnotit výsledky a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat a přijmout kritiku

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

Žáci spolupracují ve skupině i ve dvojici podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

učí se vyslechnout názor druhé osoby

Učitel vede žáky ke spolupráci při řešení problémů, navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje respektování dohodnutých pravidel a dodržování pravidel slušného chování
- usiluje o to, aby žáci prokázali schopnost střídání rolí ve skupině

Kompetence občanské

Žáci respektují názory ostatních a formují si volní a charakterové vlastnosti

Učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- vede žáky k zodpovědnému přístupu ke studiu
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

Žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla, při práci uplatňují získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci zvyká si na domácí přípravu na vyučování

Učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

- vede žáky k ověřování výsledků
- požaduje dodržování dohodnutých termínů i kvality práce

6. ročník

Výstupy	Obsah učiva	Poznámky	Průřezová témata
Zná zásady bezpečnosti a hygieny práce	Základní podmínky pro pěstování Půda a její zpracování	Praktické práce na zahradě.	
Získává základní pracovní dovedností a návyky.	Výživa rostlin	Jednoduché laboratorní práce	
Pěstitelské pokusy a pozorování	Ochrana rostlin a půdy	Zdůraznění nutnosti péče o životní prostředí, rostliny a půdu.	6.5. – základní podmínky života, zodpovědnost za životní prostředí
Užívání vhodných pracovních pomůcek a náčiní.			
Dodržování jednoduchých pracovních postupů.	Zelenina Osivo a sadba	Jednoduché pěstitelské pokusy. Práce se vzorkovicemi osiva	
Vedení zápisů o práci.	Rozdělení zeleniny	Rychlení řeřichy seté	
Rozlišení základních druhů zeleniny.	Význam zeleniny		
	Podmínky a zásady pěstování		
Význam pro zdraví.	Rychlení vybraných druhů zeleniny		
Žák ošetřuje a pěstuje pokojové rostliny	Okrasné rostliny Základy ošetřování pokojových květin.	Práce s pokojovými rostlinami.	
Využití květin v interiéru	Pěstování okrasných rostlin.	Praktické práce na pozemku.	
Rozvíjení estetického citění	Jednoduchá vazba. Úprava květin.	Jednoduché vazačské práce.	
Spoluvytváření prostředí, kde žijeme.	Parková úprava zahrady.		
Získání aktivního vztahu k tvorbě a ochraně životního prostředí.	Životní prostředí Přírodní a kulturní krajina.		6.5. Diskuse o stavu životního prostředí; jak člověk ovlivňuje životní prostředí.
	Význam zeleně.		6.5. Jak žáci přispívají k ochraně životního prostředí.
	Člověk a životní prostředí.		

5.9.3. Příprava pokrmů

Předmět Příprava pokrmů se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky při přípravě pokrmů, vede k pozitivnímu vztahu k práci a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě, učí organizaci a plánování práce, učí hodnotit pracovní činnost samostatně v týmu, může přispět k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací obsah je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu).

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Předmět je realizován v 8. ročníku v jednododinové týdenní dotaci, hodiny jsou spojovány do bloků.

Pracuje se ve školní kuchyňce, v menších skupinách.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu příprava pokrmů

Kompetence k učení

žáci se učí vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů.

Kompetence k řešení problémů

- žáci se chovají dle zásad bezpečného chování.

- učí se adekvátně reagovat v situaci svého úrazu nebo úrazu spolužáka.

Učitel žáky motivuje, dodává jim sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kompetence komunikativní

- žáci spolupracují při plánování, organizaci, vlastní přípravě pokrmů a údržbě kuchyně.

- Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci.

Kompetence sociální a personální

- žáci dodržují pravidla, respektují názory spolužáků.

Kompetence občanská

- žáci se učí být ohleduplní a taktní.

Kompetence pracovní

- žáci se učí pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společenských výsledků práce.

8. ročník

Výstupy	Obsah učiva	Poznámky	Průřezová témata
Používání základního kuchyňského inventáře.	Kuchyně Základní vybavení	Seznámení se zásadami bezpečnosti a hygieny práce ve cvičné kuchyňce	
Dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce v kuchyni.	Udržování pořádku a čistoty.	Seznámení s vybavením cvičné kuchyňky	.
	Bezpečnost a hygiena provozu.		
Znát hlediska uplatňovaná při výběru, nákupu a skladování potravin.	Potravin Výběr, nákup, skladování	Výběr a nákup potravin – vycházka do supermarketu.	
Sestavování jídelníčku v souladu se zásadami správné výživy.	Skupiny potravin.	Návrh jídelníčku pro jednotlivé skupiny obyvatelstva.	
	Sestavování jídelníčku.		
Bezpečná obsluha základních spotřebičů.	Příprava pokrmů Úprava pokrmů za studena.	Praktická příprava pokrmů se zřetelem na zásady správné výživy.	<i>6.4. – odlišnosti různých kultur ve výživě. 6.5. – potraviny v globálních souvislostech (šíření nemocí...)</i>
	Základní způsoby tepelné úpravy.		
	Základní postupy při přípravě pokrmů.		
Zvládnutí základních postupů při přípravě pokrmů.	Ovoce a zelenina.		
	Nápoje		
Zvládnutí základních principů stolování a obsluhy u stolu ve společnosti.	Úprava stolu a stolování Prostírání, slavnostní stolování	Důraz na kulturu stolování.	
	Obsluha a chování u stolu.	Ukázky prostírání k různým příležitostem.	
Dbát o zásady bezpečnosti při práci.	První pomoc při úrazech v kuchyni.		

5.9.4. Rodinná výchova – volba povolání

Obor volba povolání je integrován do předmětu Rodinná výchova v 8. a 9. ročníku. Třída není dělena, při výuce je využíváno ve vysoké míře IT, četných exkurzí, praktických modelovaných výstupů, vyplňování formulářů apod. Jsou voleny takové metody a formy práce, které v co nejvyšší míře aktivizují jednotlivé žáky, tj. skupinové, problémové vyučování, diskuse, řízené rozhovory a další. Svět práce integruje některá průřezová témata zejména Osobnostní a sociální výchovu (OSV) a Mediální výchovu

Žáci se naučí základním pravidlům komunikace, ovládnání a „čtení“ neverbálních projevů komunikace, významu zachování osobní zóny partnera i vlivu úpravy zevnějšku v působení na partnery v jednání. Budou schopni reflektovat své dovednosti a možnosti dalšího uplatnění v profesním životě. Získají dokonalý přehled o vzdělávacím systému v ČR, o možnostech vzdělávání. Vytvoří si představu o pracovních příležitostech v regionu i o náplni jednotlivých profesí. Tento tematický okruh je mimořádně vhodný pro rozvoj veškerých klíčových kompetencí žáků. (MV).

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu rodinná výchova

Kompetence k učení

Žáci vyhledávají a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívají v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.

samostatně pozorují a experimentují

kriticky posuzují své výkony i výkony druhých

Kompetence k řešení problémů

Žáci vyhledávají informace, vhodné k řešení problému

využívají získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení

nenechají se odradit případným nezdarem a vytrvale hledají konečné řešení problému

kriticky myslí, činí rozhodnutí, zkouší je obhájit

Kompetence komunikativní

Žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory, vyjadřují se výstižně, souvisle

využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Žáci spolupracují ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu, pozitivně ovlivňují kvalitu společné práce, snaží se poskytnout pomoc nebo o ni požádají

Kompetence pracovní

Žáci se učí orientovat v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru, uvědomují si pozitiva i rizika podnikatelské činnosti,

jsou schopni učinit podložené rozhodnutí o svém dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence občanské

Žáci jsou schopni vcítit se do situací ostatních lidí

chápejí základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy

jsou si vědomi svých práv a povinností v praktickém životě

rozhodují se zodpovědně podle dané situace, chovají se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

8. ročník

Výstupy	Obsah učiva	Poznámky	Průřezová témata
Orientuje se v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce, má představu o základech pracovních činností ve vybraných oblastech.	Lidská práce Charakteristické znaky		
	Pracovní činnosti		
	Pracovní předměty		
	Orientace v jednotlivých profesích a skupinách profesí Pracovní prostředky	Požadavky vybraných profesí – profesigram.	
	Pracoviště a pracovní prostředí.		
	Klasifikace profesí.		
Zná principy a požadavky při volbě povolání.	Faktory ovlivňující volbu povolání Základní orientace: Subjektivní faktory Objektivní předpoklady Trh práce		
Je schopen posoudit své možnosti v oblasti profesní orientace.	Sebezpoznávání a sebednocení Schopnosti, dovednosti	Využívání testů a testových situací – spolupráce s OPPP	6.1. <i>Sebezpoznávání a sebednocení</i>
	Zájmy, cíle, hodnoty		
	Temperamentové předpoklady		
	Tělesné a zdravotní předpoklady		
Orientuje se v nabídce profesí a možnostech dalšího vzdělávání a profesního růstu.	Systém přípravy na povolání, systém středního školství, návaznost vzdělávacích stupňů, jiné možnosti přípravy na povolání (kurzy, rekvalifikace)		
Umí využít profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	Trh práce a možnosti vzdělávání v regionu. Úřad práce, IPS ÚP	Dle možností návštěva IPS ÚP. Využívání internetu. Práce s inzercí. Dny otevřených dveří na SOU a SŠ. Práce s příručkami k VP	6.6. <i>-využití médií k informacím, kritičnost vůči informacím.</i>

9. ročník

Výstupy	Obsah učiva	Poznámky	Průřezová témata
Ovládá způsoby prezentace své osoby při vstupu na trh práce.	Sociální a komunikační dovednosti Přijímací pohovor na SOU a SŠ	Při výuce jsou využívány metody sociálně psychologického výcviku, různé hry, modelové situace, psychodrama.	6.1.sebepojetí 6.1.komunikace v různých situacích
	Telefonická domluva.		
	Vstupní pohovor.		
	Efektivní komunikace		
	Řešení konfliktních situací.		
	Administrativa spojená se vstupem do světa práce Žádost o zaměstnání.	Praktický nácvik.	
	Odpověď na inzerát, podání inzerátu.		
	Strukturovaný životopis.		
	Registrace na ÚP.		
Orientuje se v základních právních otázkách, zná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů.	Svět práce Základní informace o právních předpisech a institucích dohlížejících na jejich dodržování. Vznik a ukončení zaměstnaneckého poměru, práva a povinnosti z toho vyplývající.		
	Úřad práce a jeho funkce.		
Má přehled o různých způsobech zapojení do ekonomického procesu.	Podnikání a jeho předpoklady.	Ve spolupráci s OV.	
	Základní ekonomické pojmy. Např. mzda, obrat, zisk, daně, pojištění, fakturace, bezhotovostní platební styk.		
Zvládá: -Provádění jednoduchých operací platebního styku -Vedení domácího účetnictví. -Využívání moderních metod bankovníctví	Finance a provoz domácnosti. Rozpočet, příjmy a výdaje.	Využívání příkladů z rodinného života.	6.1. rozvoj rozhodovacích dovedností – priority
	Platby, úspory.	Návrhy rozpočtu domácnosti.	
	Hotovostní a bezhotovostní platební styk.		
	Ekonomika domácnosti.		

5.9.5. Ruční práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Tato oblast zahrnuje široké spektrum činností a technologií, které vede žáky k získání základních dovedností v oblasti praktické lidské činnosti. Přispívá rovněž k vytváření životní a profesní orientace, vytvoření respektu k manuální práci a využití různých materiálů, které jsou v současné době snadno dostupné na trhu. Koncepce předmětu vychází z konkrétních praktických výrobků a dovedností, které žáci mohou využít v praktickém životě. Předmět rovněž pomáhá vytvoření pracovních návyků, schopnosti organizace práce a využití materiálu, včetně šetření a využití zbytků. Tato složka je velmi užitečným doplněním ostatních vzdělávacích oblastí, které se na praktickou oblast neorientují a manuální zručnost nerozvíjí.

Tento předmět se vyučuje na 2. stupni v časové dotaci 1 hodina týdně a je rozdělen na tematické okruhy: háčkování, pletení, šití, vyšívání. Žáci mohou sami podle svých možností pozměnit návrhy a vzory, učitelka pomáhá se zvládnutím techniky, popřípadě i realizací vzoru. Žáci jsou při práci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti práce a hygieny při práci. Rovněž udržování materiálu a rozdělaných prací v pořádku napomáhá rozvoji dítěte.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Tato oblast směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu výsledku své práce osvojení základních konkrétních dovedností k organizaci a plánování práce a k používání vhodných pomůcek podporuje vytrvalost při vytváření náročnějších prací poznání, že vlastní práce může vytvořit krásné a užitečné věci zvýšení sebedůvěry, pěkný pocit z hotového výrobku, pocit ocenění schopnost lepšího ohodnocení práce své i práce druhých možnost seberealizace možnost rozvíjení podnikatelského myšlení, porovnání cen materiálů a hodnoty výrobku

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k tomu, aby správně vyjádřili svůj problém a nebáli se poradit se spolužáky a učitelem. Žáci mají možnost poznat, že když se práce nedaří, je možné problém řešit, výrobek opravit a zlepšit. Tím je podporována trpělivost a cílevědomost. O jednotlivých činnostech mluví učitel s žáky s dostatečným časovým předstihem, aby bylo možno zajistit materiál a pomůcky.

Kompetence k učení

Žáci se postupně seznamují s návody na jednotlivé výrobky a učí se samostatně podle těchto návodů pracovat

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli vyjádřit své názory a zhodnotit vhodným způsobem vlastní práci i práci spolužáků. Učí se volbě vhodné formy pochvaly i kritiky a také schopnosti kritiku přijmout.

Kompetence personální

Žáci rozvíjí manuální zručnost, cit pro barvu a materiál, smysl pro krásu. Poznávají také, že svým výrobkem mohou udělat radost sobě i druhým.

Kompetence občanské

Učitelka vede žáky k respektování životního prostředí, vytvoření příjemné pracovní atmosféry, schopnosti poradit se s druhými. Dále k tomu, aby se žáci nestyděli za momentální neúspěch a podporovali se navzájem. Při všech činnostech se žáci učí dodržovat bezpečnostní předpisy, chránit vlastní zdraví i zdraví ostatních.

9. ročník

Výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
-žák zvládá jednoduché práce s materiály, umí použít naučené postupy - umí navrhnout jednoduchý design a podle návrhu zhotovit výrobek - rozumí popisu práce a dokáže podle něj zhotovit výrobek -organizuje a plánuje svou činnost -osvojí si zásady bezpečnosti práce a hygieny	Háčkování <i>Září</i> - Vytvoření vzorníčku, zvládnutí základních technik- řetízkové oko, krátký sloupek, dlouhý sloupek, ukončení řady a začátek nové řady, Vhodné kombinace barev, vhodné materiály <i>Říjen</i> - Obal na mobil, malá kabelka <i>Listopad</i> - Háčkovaná zvířátka-ovečky, použití smyčkového vzoru, technika háčkování přes tužku Pletení <i>Listopad</i> - Vytvoření vzorníčku, základní vzory, upletení šály <i>Prosinec</i> - Upletení šály, nápletů, případně rukavice <i>Leden</i> - Další háčkované a pletené výrobky-zvířátka Šití <i>Únor</i> - Techniky šití, stříh, šití knoflíků a patentek, jednoduché opravy a úpravy oděvů, Látková taška <i>Březen</i> - Kombinace šití a háčkování, taška, zdobení <i>Duben</i> - Vzorníček na vyšívání-základní stehy, prostírání <i>Květen</i> - Kombinace šití a vyšívání, povlaky na polštáře <i>Červen</i> - Dokončení výrobků, výrobek podle vlastního návrhu	<i>hodnoty minulých generací</i> <i>základní podmínky života,</i> <i>lidské aktivity</i> <i>žádoucí návyky,</i> <i>aktivní ochrana prostředí</i> <i>odpovědnost za vlastní zdraví</i> <i>sepětí předků s přírodou a přírodními materiály</i>